

Гук О. В.
канд. екон. наук, доцент;
Мохонько Г. А.
канд. екон. наук, доцент
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
м. Київ, Україна

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАРТАП ПРОЕКТІВ В УКРАЇНІ

Проблема інвестування стартап проектів останнім часом перебуває в центрі уваги світової економічної науки. Діджиталізація економіки, змінне середовище зумовлює необхідність формування ефективного механізму інвестування стартап проектів.

Розвиток інформаційних технологій в Україні сприяє створенню нових бізнес моделей та стартапів. За даними світового рейтингу стартапів сервісу Startup Ranking Україна в 2020 році посідає 42 місце серед 192 країн, випередивши Норвегію, Румунію, Іран, Болгарію. Перше місце в рейтингу займає США – 48 010 стартапів, друге місце у Індії – 7551 стартапів і третє у Великобританії з 5200 стартапами, а останнє місце займає Нігерія, лише 1 стартап [1].

За аналітичними даними сервісу в Україні у 2020 р. зареєстровано щонайменше 270 стартап проектів і стартап-компаній: 226 стартап проектів і 44 стартап компанії. Українські стартапи працюють на двох ринках: B2C (business-to-consumer, або бізнес для споживача) – 84,4% всіх стартапів, а також B2B (business-to-business, або бізнес-для бізнесу) –15,6%.

Хронологія збільшення кількості стартап проектів наведена у табл.1, у якій ще відображено показник SR Score. SR Score – це число від 0 до 100 000, яке розраховується як інтегральний показник, що відображає важливість стартапу в Інтернеті та його вплив у соціальних мережах. За допомогою цього показника виставляють ранг – позицію стартапа порівняно з іншими стартапами всього світу. Найбільший рейтинг з українських стартапів має Serpstat (інструмент для вибухового зростання в маркетингу, контент-маркетингу, SEO, PPC та пошуковій аналітиці, 2014 рік заснування, понад 250 тис. дол. США на посівній стадії інвестування) – 270 позиція (SR Score - 80948) [2].

Таблиця 1 – Характеристика вітчизняних стартап проектів за роками

Роки	Кількість стартапів	Приклад (назва, (SR Score))
1987	1	Водоспад – інтернет-магазин інструментів (33547)
1991	1	Inforpulse - один з найбільших постачальників послуг ІТ у Східній Європі, що має 25+ років досвіду та офіси у 8 країнах (54844), київська область
1994	1	Horizon Capital - це фонд приватного капіталу, який фінансує компанії з середнім капіталом в Україні (26560)
1998	1	Listen.com –послуга підписки на музику в режимі онлан та трансляції музики у Сполучених Штатах (2038)
2000	1	Softwarium – на ринку розвитку ІТ аутсорсингу (29169)
2001-2005	8	B2Blogger.com - Online Press Release Distribution Platform – розповсюдження прес-релізів в інтернеті та онлайн-ЗМІ 44879) Cikiym є першою п'ятіркою світової компанії з інженерії програмного забезпечення та рішень (61237)
2006-2010	21	Instudies – безкоштовний веб-сервіс для студентів, який надає корисні інструменти для навчання (3672) TRData - веб-базована інтегрована торгова платформа для трейдерів, фінансової аналітики та брокерів (22117)
2011-2015	108	Mobile Guide – міжнародний довідковий сервіс на російській та англійській мовах, по містах України, Росії, Респбліки Білорусь та Казахстану (1268) Newlink – представник нових типів системних інтеграторів, що працюють на українському ринку інформаційних технологій (1378) RENTY – це Інтернет ринок, який допомагає людям знаходити та бронювати унікальні місця для короточасних заходів (34771)
		Wattagio – потужний помічник акумулятора (25565)

* У 48 стартапів не вказано рік в аналітичних джерелах.

Джерело: складено на основі [2]

Географічно основна частина стартап проектів розташована у Київській області та у м.Києві (табл.2).

Таблиця 2 – Кількість вітчизняних стартап проектів за областями за даними 2020 року

№ п/п	Область	Кількість стартап проектів
1	<u>Дніпропетровська область</u>	3
2	<u>Закарпатська область</u>	1
3	<u>Київська область</u>	154
4	<u>Кіровоградська область</u>	1
5	<u>Львівська область</u>	7
6	<u>Одеська область</u>	3
7	<u>Тернопільська область</u>	2
8	<u>Харківська область</u>	4
9	<u>Чернігівська область</u>	2
10	<u>м. Київ</u>	26

Джерело: складено на основі [2]

Розглянемо найбільш актуальні українські проектів за 2017-2019 рр. [3] :

1. Snovio (2017 р., Чернігівська область) - всебічна платформа, дозволяє маркетологам, представникам продажів, мисливцям за мисливцями та інших професіоналам генерувати потенційних клієнтів на веб-сайтах, соціальних каналах та базах даних, збагачувати та перевіряти їх. Займає ранг (послідовність серед стартап проектів світу) – 520. Оцінка стартап проекту становить 78 549 дол.США;

2. Sitechecker.pro (2017 р., Київ) - безкоштовна на сторінці SEO перевірка. Сайт надає звіт про Search Engine Optimization Specialist (SEO) (оптимізація сайту в пошукових системах) по 100+ параметрами за допомогою найкращої перевірки веб-сайту. Здійснює детальний аудит сайту. Ранг – 1051. Оцінка стартап проекту становить 74832 дол.США;

3. Krarser (2017 р., Київ) - Професійний інструмент дослідження ключових слів. Надає тисячі пропозицій від Google, Bing, YouTube, eBay, Amazon тощо. Ранг – 1383. Оцінка стартап проекту – 72297 дол.США;

4. Soryuwritely (2018 р., Київ) - Допомагає знаходити важливі помилки в змісті та редагувати текст одразу в онлайн-редакторі: перевірка вмісту та унікальності; перевірка змісту та наявності зайвих фраз; перевірка змісту для ключових слів. Допомагає вдосконалити технології створення контенту для цифрових маркетологів, SEO фахівців, менеджерів проектів тощо. Ранг – 1802. Оцінка стартап проекту – 69200 дол.США;

5. Plerdy (2017, Львівська область) - Рішення SaaS для веб-сату та / або підвищення курсу конверсії в Інтернет-магазині. Продукт складається з інструментів для збору та обробки даних, повного аналізу та аналітики. З його допомогою можна приймати важливі рішення щодо вдосконалення свого веб-сайту та / або інтернет-магазину. Ранг – 41113. Оцінка стартап проекту – 45868 дол.США.

Інвестування в стартап проекти в Україні переважно здійснюють бізнес-яголи та інвестиційні компанії (інституціональні інвестори). Кожний наступний етап життєвого циклу стартап проекту зумовлює зміну кола інвесторів. Обсяги інвестування бізнес-яголів, як правило коливаються в межах від 5,0 до 250,0 тис. доларів. Бізнес-яголи – проміжна ланка між самофінансуванням та коштами інституціональних інвесторів. На противагу бізнес-яголам, інституціональні інвестори інвестують в більш пізні стадії розвитку стартапу, розмір інвестування може коливатися від 200,0 тис. до 20,0 млн. доларів за один раунд фінансування. Інвестиційне забезпечення та розмір інвестування стартап проектів буває різним, залежно від етапу життєвого циклу, зокрема на ранніх стадіях розвитку частіше інвестують бізнес-яголи (від 5,0 до 250 тис. дол США), а на більш пізніх стадіях розвитку вкладають кошти інституціональні інвестори (від 200 тис. дол.США до 20 млн.дол .США за один раунд фінансування) [4].

Отже, в Україні створено передумови для інвестування стартап проектів, а їх розвиток зумовлено не лише використанням в інноваційних розробках ІТ але й значною увагою з боку користувачів. Для створення ефективного механізму інвестиційного забезпечення інноваційних проектів в Україні необхідно сформувати систему гарантування повернення інвестицій інвесторам, створити програму підтримки стартап проектів на державному рівні.

Література:

1. Startup Ranking. Countries. URL: <https://www.startupranking.com/countries> (accessed 15 March 2020).
2. Ranking. Top – Ukraine. URL: <https://www.startupranking.com/top/ukraine> (accessed 15 March 2020).
3. Гук О.В., Мохонько Г.А. Інвестування стартап проектів в Україні. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. – 2019. - № 36. С. 114-118 URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/36_2019_ukr/20.pdf (дата звернення 21.03.2020).